Vdekje fashizmit — Liri Popullit

Tarina plaćena u gotovu
Taksa postale e paguema

RILINDJA

ORGAN I FRONTIT POPULLUER TE KOSOVES E METOHIS

ИЗЛАЗИ ДВА ПУТА НЕДЕЉНО:
ЧЕТВРТКОМ И НЕДЕЉОМ

**DEL DY HERE NE JAVE:
T'EJTEN DHE TE DIELLEN**

**Redakcija: Prishtina
Rruga Emin Duraku Nr. 1**

*PAJTIMET
per 1 vit 192 din
— 6 muej 96 —
— 3 muej 48 —*

Dorshkrimet nuk kthehen

*Odgovorni urednik XHELADIN
Drejtori pergjegjes HANA*

Vjeti IV Nr. 146 | **PRISHTINE, e diele 19 Shtatuer 1948** | **Çmimi 2 dinarë**

Pregatitjet, detyret dhe veshtiresit' e luftes kundra analfabetizmit ne vjetin 1948|49

Çashtja e ngritjes se popullit per kah kultura asht nji nga problemet kryesore qe shtrohen para pushtetit populluer dhe te gjitha organizatave masovike. Nga zgjidhja e saje mvaret me se cirlimi i ndertimit te socjalizmit do te jete ma i shpejte ase ma i ngadalshem, e relativisht edhe jetesa ma e mire e njerzeve t'one punues. Prej çlirimit e deri sot, gjate perpjekjeve te pushtetit t'one populluer dhe organizatave masovike, ne kete lamë jane korre perfundime bukur te mira. Vetem gjate vjetit 1947 — 1948 kane mesue shkrim e kendim ma se 40.000 vete. Mbassi gjate vjetit te kaluem, deri kah fillimi i kallndorit te vjetit 1948, numri i njerzve analfabete te perfshime me gjithse plani ka mujte dhe me u-tejkalue, perveç tjerash edhe pse pregatitjet e duhuna nuk jane ba me kohe; per vjetin e ardhshem jane marre masat qe ne kurset analfabetike, qysh ne fillimin e luftes s'analfabetizmit te ketij vjeti, perfshihet i tane numri i parapame me plan. Drejtorati arsimuer i KPK jo vetem qe e ka ba me kohe planin e luftes kundra analfabetizmit, por i ka marre edhe masat e duhuna per kryemjen sa ma te mire te pregatitjeve. Masat pregatitese ne planin e Drejtoratit t'arsimit te KPK zane nji vend me randesi, pse nga kryemja e pregatitjeve mvaret ne te shumten e rasës edhe lufta kundra analfabetizmit.

E para duhet te bahet nji evidence e sakte e atyne analfabetve si edhe e atyne njerzve qe prej çlirimit e deri me sot kane mesue shkrim e kendim.

E dyta, te caktohet vendi i kurseve analfabetike, te caktohet vendi se ku do te punoje kursi i arsimit, e ku ai i kultures se pergjithshme tue u-caktue me perpikni njerzit qe do ta ndjekin kete apo ate kurs, si edhe udheheqsit e tyne.

E treta, mbassi numri i kurseve analfabetike qe duhet te hapen ne vjetin 1948 — 49 asht i madh, e mungesa e kuadrit e madhe, nevojitet me u-aftesue edhe 1.000 vete per udheheqjen e kurseve analfabetike.

E katerta, mjetet materjale per punen normale dhe te mire te ketyne kurseve duhet me u-sigurue ne baze vullnetare. Drejtorati i KPK do t'a siguroje numrin e nevojshem t'abetareve, ndersa organet themelore te pushtetit dhe t'organizatave masovike do te sigurojne sallat per punen e kurseve, lande djegese, bankat dhe drrasat e zeza, fletoret, etj.

Per kryemjen sa ma te mire te te gjitha ketyne puneve gatimore dhe aktivizimin e masavet te gjana punuese per kete fushate me randesi, asht e nevojshme qe iniciativa e krijimit te planeve per pregatitjet dhe punen e kurseve te rrjedhe nga poshte, e jo sikur ka ngja vjet kur organeve themelore te pushtetit dhe te Frontit populluer keto plane u kane ardhe nga nalte, ku perveç tjerash theksohej se sa kurse do te hapeshin dhe me sa ndjekesa. Kjo do te thote se organet themelore te pushtetit dhe te Frontit populluer e kane per detyre t'i bajne vet planet per luften kundra analfabetizmit. Pra çdo organizate themelore e Frontit populluer asht e detyrueshme me formue me nji here keshillin per kurset analfabetike, i cili do t'i kryeje pregatitjet e permendura dhe do te baje lufte kundra analfabetizmit ne terenin e vet. Prane keshillave popullore te vendit do te formohen komisjonet per fushaten kundra analfabetizmit, te cilat do te riorganizohen tue u-zgjedhe njerzit, te cilet do te punojne ma teper se sa duket e tyne ne fushaten e vjeshte kundra analfabetizmit, dhe do te korrin perfundime ma te mira.

Prane keshillave te rrethit do te formohen pa tjeter komisjone per luften kundra analfabetizmit me qellim koordinimi pune ndermjet keshillave dhe komisjoneve te fushates prane keshillave popullore te vendeve.

Nuk duhet me harrue se fushaten kundra analfabetizmit nuk guxojme me e kuptue si nji pune qe mund te kryhet kohe mbas kohe, ase fushaten me fushate, por si nji detyre te perhershme te pushtetit t'one populluer dhe organizatave masovike deri ne likuidimin e plote t'analfabetizmit. Prandaj, para te gjitha keshillave dhe komisjoneve te fushates shtrohen detyre e madhe dhe me pergjegjesi persa i perket kesaj çashtjeje kaq me randesi. Cdo keshille po deshti qe puna e tij te kunorizohet sa ma shpejte me fitim, duhet pa tjeter me i krye keto pune.

E para, te mbaje evidence te perpiket te gjithe njerzve analfabete, me dije emnin dhe biemnin, seksin kombesin, mjeshtrin, dhe shpin e analfabetit, gja pa te cilen nuk mundte marre fund lufta kundra analfabetizmit. Keshilli duhet te mbaje evidence mbi njerezit qe prej çlirimit e kendej kane mesue shkrim e kendim, per me muejte me i perfshi ne kurse arsimore ase n'ato te kultures se pergjithshme.

E dyta, duhet te caktoje se sa kurse analfabetike do te mbahen, prej ketyne sa arsimore e sa te kultures se pergjithshme.

E treta, duhet te vejne ne zbatim ato forma agjitacjoni, te cilat japin perfundime ma te mira ne punen e regjistrimit nder kurse analfabetike, nder ato arsimore dhe te kultures se pergjithshme.

Agitatoret duhet te jene te pregatitun ashtu sa qe te munden edhe njerzve ma te mbrapambetun te Krahines s'one me iu spjegue mire e mire randesin e fushates kundra analfabetizmit per çdo njeri vec e vec.

E katerta, duhet me kohe me i gjete njerezit qe mund te merren ne kombinacjon per udheheqjen e kurseve analfabetike, pse kjo pune der tash nuk asht krye, e ne qofte se organizohen kurse arsimore dhe ato te kultures se pergjithshme, atehere duhet gjete udheheqsat edhe per to.

E pesta, duhet te kete kujdes per nevojat materjale dhe punen normale te ketyne kurseve.

E gjashta, duhet me njihere te bahet plani per fushaten kundra analabetizmit per çdo rejon per vjetin 1948-49 dhe duhet te baje lufte te papreme per tejkalimin e ketij planit.

Komisjonet e rrethit per luften kundra analfabetizmit, perveç tjerash jane te detyrueshme me i kontrollue planet, me u-perpjeke ne realizimin e tyne, gja qe do t'a bajne edhe seksjonet e kultures-arsimit te keshillave te rrethit — te qytetit, te Frontit populluer, seksjonet e arsimit te K.P. te rrethit dhe K.P. te qytetit, e sidomos shoqnit kulturo-arsimore. Perveç kesaj, kurset arsimore te K.P. te rrethit e K.P. te qytetit, ne baze te planeve t'ardhuna prej keshillave te fushates kundra analfabetizmit, do t'a bajne planin per aftesimin e udheheqesave te kurseve analfabetike dhe arsimore dhe atyne te kultures se pergjithshme, planin e ndamjes se kuadrave dhe ate te materjalit.

Ne te gjitha punet pregatitore per luften kundra analfabetizmit, ne vjeti 1948-1949 deri tash jane mbrri rezultate te mira e keto pse jane aktivizue organizatat e Frontit populluer dhe orgaizatat e tjera masovike, te ndihmueme prej pushtetit t'one populluer, sa qe, ne baze te rezultaieve te mbrrijtuna deri tash ne punet e pregatitjeve, mund-mi me thane se jane vue baza te shendosha per luften kundra analfabetizmit te ketij vjeti.

Nderkaq, perveç perfundimeve me randesi ne punet e pregatitjes, disa keshilla popullore te rretheve nuk e kane kuptue si duhet randesin e kryemjes se pregatitjeve per luften kundra analfabetizmit, sikurse asht per shembull K.P. i rrethit te Ferizajt, e sidomos ai i Vuçiternes. Keto rrethe simbas udhezimeve qe kane marre prej Drejtoratit Arsimuer te K.P.K., prane organizatave themelore te Frontit populluer nuk jane formue me kohe keshillat per fushaten kundra analfabetizmit. Mandej jane ba edhe disa gabime pak ma te mdhaja. Keshtu ne teritorin e K.P. te Vuçiternes, çashtja e evidences s'analfabeteve s'asht caktue prej organizatave themelore te Frontit, por per kryemjen e kesaj pune, nga ana e komisjoneve te rrethit per luften kundra analfabetizmit jane dergue ekipa, te cilat nuk kane muejte me korre rezultate te k... qeshme.

Evidenca e analfabetvë nuk asht e sakte as ne Keshillin Populluer te Rrethit te Kamenices, as ne Dragashit. Me rastin e regjistrimit t'analfabetve ne keto Keshilla popullore te Rrethit ka ngja qe vajzat shqiptare me moshe ma te madhe se 14 vjeç jane regjistrue ma te vogla se 14 vjeç, ndersa nji numer i madh i grave shqiptare ne 35 vjeç jane regjisjfue se kane ma teper se 45 vjeç. Gabime te tilla dhe te ngjajshme ka edhe ne keshillat popullore te rretheve dhe te qendrave te tjera.

Perveç punes se pavetdiishme dhe te pavetmohueshme me rastin e regjistrimit t'analfabetve, keto shemime ireale rrjedhin nga shkaku se prej Jugosllavis se vjeter antipopullore na ka mbete si trashigim mbrapambetja e madhe kulturale ne nji numer te banorve te krahines s'one, e sidomos te grate, te cilat edhe sot nuk e kane kuptue drejte randesin e shkrim-kendimit si per individin ashtu edhe per shoqnin si tanesi. Prandaj, kjo asht edhe nji veshtirsi ne lufte per likuidimin e analfabetizmit, me te cilen veshtirsi duhet te luftojne pa tjeter agituesat t'one.

Dubet te theksohet edhe nji veshtirsi tjeter, me te cilen do te ndeshemi ne lufte kunder analfabetizmit. Perveç te tjerash duhet te kemi ndermend edhe keto:

E para, se evidenca e analfabetve nuk do te jete e dobishme ne qofte se ndalemi vetem ne mbajtjen e evidences s'analfabetve, por ne qofte se do te luftojme vazhdimisht qe analfabetet t'i grumbullojme nder kurse analfabetike-jo simbas planit vjetuer, por mundesisht te gjithe e, edhe analfabetin ma te fundit.

E dyta, mungesen e udheheqesave per kurset analfabetike te grave shqiptare do t'a zgjidhim me sukses, ne qofte se organizatat t'ona masovike, e sidomos FAG-u dhe Fronti populluer orjentohen per agjitacjon sa ma te gjalle, dhe ne qofte se i bindin grate analfabete qe ne kurset e tyne analfabetike mundet me qene udheheqes i kursit edhe mashkulli. Ne vendet ku kjo nuk ka per t'u kuptue duhet me u-drejtue te vajzat, te cilat kane klase shkolle fillore dhe gra te tjera qe dijne shkrim e kendim. Me kete rast asht e nevojshme me iu sigurue ndihme se paku nji herene jave, keshtu qe me kete rast udheheqesit te kursit t'i epet ndihme dhe udhezim t e nevojshme.

E treta, mbassi ne ket vjet kurset analfabetike nuk do te veprojne si grupe te vogla, t'ashtuquejtunat kurse shtepijake, sepse nga praktika e vjetit te kaluem u-vertetue se keto kurse paten nderpremje te shpeshta ne pune e se per shkak te numrit te vogel te frekuentuesve te ketyne kurseve nuk u çfrytezuen aq mire kuadrat, gja qe u-çfaqe ne kualitetin e mesimit te dobet ne keso kurse, per kete arsye te gjithe analfabetet duhet me i njoftue se kursi do te mbahet ne vendin e caktuem. Ne lidhje me kte keshillave te regjistrimit do tu shtrohet perpara problemi i lokalit per punen e kurseve analabetike. Ne ket veshtiresi duhet me pase kujes sidomos ne qytetin e Pejes dhe ne katundet e Krahines s'one.

E katerta, ne qofte se bajme fjale per luften kundra analfabetizmit ne vjetin e kaluem, do te shofim se disa keshilla popullore te rrethit dhe te qytetit nuk kane pase evidence te sakte dhe te shpejte per punen e kurseve analfabetike. Ne lidhje me kete asht e kjarte se nuk asht dhane ndihma e duhun atje ku kjo ka qene e nevojshme. Keshtu per shembull, ndersa keshilli populluer i qytetit dhe i rrethit te Prizrenit kane pase evidence mjaft te mire, nder, keshillat popullore te rrethit te Prishtines, te Rahovecit, te Gjakoves, te Drenices evidenca ka qene mjafte dobet.

Evidenca dhe kontrolli i punes se kurseve analfabetike arsimore dhe te dijes se pergjithshme ma se miri na tregon per gabimet t'ona, e prandaj duhet te perpiqemi qe evidenca te jete e sakte dhe e shpejte dhe kontrollimi i vazhdueshem.

Si duhet te jete evidenca e ketij vjeti?

Flete regjistrimet dhe fletat, te cilat egzistojne per evidence asht e nevojshme qe te plotesohen ne menyre te perpiket dhe çdo udheheqes i kursit t'a kete regjistrin emnuer. Mandej, udheheqesi i kursit duhet te kete lidhje me keshillin per regjistrimin, me organizatat themelore dhe me organizuesin e kurseve te nalta analfabeiike, kurse ky i fundit do te kete lidhje edhe me seksjonin arsimuer te keshillit populluer te rrethit. Keshillat per regjistrim duhet te jene gjithnji ne kontakt me seksjonet kulturalo-arsimore te Frontit populluer. Kjo domethane lidhja do te jete dyfishore: e para, me linjen e pushtetit dhe e dyta, me linjen e Frontit populluer.

Ne shmangejen e veshtiresinave ta reja, do t'epshin ndihme te madhe shoqnit kulturalo-arsimore ne katund, te cilat do te bajshin lufte kunder analfabetizmit. Do, bash per kete arsye qe ato nuk kane qene te formueme te na, jemi detyrue qe t'i hyne ne organizimit te keshillave per regjistrim.

Me qellim t'udhenes qjes sa ma me sukses te luftes kunder analfabetizmit ne Krahinen t'one dhe te largimit te mungesave dhe te metave ne pune, si edhe vuemjen ne dukje te largimit me sukses te veshtiresinave, do t'apim rregullisht artikuj mbi fushaten e luftes kunder analfabetizmit dhe me anen e ketyne do t'u apim ndihme udheheqesave te kurseve analfabetike, te kurseve arsimore dhe te kurseve per dijen e pergjithshme, si edhe keshillave dhe komisjoneve per zhdukjen e analfabetizmit. Njikohesisht, ftohen te gjithe puntoret te jene ne fushen e luftes kundra analfabetizmit te na parashtrojne verejtjet dhe propozimet e tyne, e sidomos te na shkruejne per eksperjencen e tyne.

Edhe ne Peje po perfundon me sukses grumbullimi i drithnave te bardhe

PEJE:

Grumbullimi i tepricave te detyrueshme te drithnave te bardhe ne rrethin e Pejes asht kah merr fund. Ne saje t'organizimit te mire te grumbullimit dhe te popullarizimit te mjaftueshem te kregullores mbi grumbullimin e detyrueshem te drithnave suksesia ma te mire e ka tregue keshilli populluer i vendit Treboviq, i cili e ka realizue planin e grumbullimit dhe tejkalue me ma teper se 150 perqind, mandej keshilli populluer i vendit Krushevac per 148 perqind, Vitomerica per 140 perqind dhe Brestoviku per 114 perqind.

Lajmerim lexuesve

Per mungesë te korrentit elektrik asht vonue shtypja e nji pjese te tirazhit te ketij numri te „Rilindjes".-

Redakcija

Qytetaret e Prishtines insistojne qe te pushoje fushata e rrenave dhe e shpifjeve kunder KQ te PKJ dhe Vendit t'one

Komitetit Qendruer te PKJ Beograd

Na qytetaret e Prishtines, tue ndigjue dhe ndjeke me vemendje fushaten qe ne keto dite po zhvillohet nga ana e udheheqsive te disa kompartinave simotra kundra Vendit t'one, popujve t'one, shtetit dhe Partis, nga mitingu i yne i marrim ke;

REZOLUCJON

Protestojme kategorikisht kundra shpifsave te pa-frenuem te disa shteteve fuqi demokratike, te cilet ia kane kthye shpinen te vertetes, e i kane mbylle veshe e sy para fakteve te pamohueshme:

Se Partija Komuniste e Jugosllavis me Komitetin e vet Qendruer, ne krye te te cilit asht mesuesi dhe udheheqsi i jone i dashtun, shoku Tito, pa u-trembe ne ne menyre bolshevike dhe tue dhane fitimet ma te mdhaja, ka qendrue ne balle te luftes n'armatosun te popujve t'one ne periudhen e vjetit 1941 deri me 1945, ne periudhen e mbasluftes te rindertimit e ndertimit, sikur edhe sot ne ndertimin me plan te socjalizmit n'atdheun t'one-Republiken Federative Popullore te Jugosllavis.

Se asht e pamundun me fole mbi çdo dasi, qofte te Komiteti Qendruer te Partis Komuniste te Jugosllavis, me shokun Tito ne krye, nga turmat e Partis dhe ato jashte Partis. Komiteti i yne Qendruer me shokun Tito ne krye, ka qene, asht sot dhe do te mbetet edhe ne t'ardhmen mish dhe gjak i yne. Prej tij nuk ka mujte me na nda as fashizmi i Hitlerit, pse Komiteti i yne Qendruer me shokun Tito ne krye, sa here edhe ne rrethanat ma te veshtira, e ka tregue me vepra se ma fort e don Jugosllavin socjaliste se sa jeten e vet.

Se Komiteti i yne Qendruer me shokun Tito ne krye na ka mesue me e dashte Bashkimin Sovjetik, Partin Komuniste (b) te BRSS dhe shokun Stalin po ashtu si e duem Republiken Federative Popullore te Jugosllavis, Partin Komuniste te Jugosllavis dhe shokun Tito. Ne mendjen t'one, ne fjale, ne veprat t'ona asht e pamundun me shkaktue perçamje, pse jemi te vetedijshem se te gjitha sakrificat, te gjitha perpjekjet t'ona do t'ishin te kota pa qenjen e Bashkimit Sovjetik.

Se Komiteti i yne Qendruer me shokun Tito ne krye na ka mesue qe ti harrojme ma shpejte se kushdo qofte te gjitha veprat e liqija te ndihmeçarere fashista nga vendet fqinje dhe nga ato demokratike, qe popujve te kelyne dhe udheheqsive te reja t'iu zgjasim doren e miqesis dhe bashkpunimit vllaznuer, vetem e vetem per forcimin e solidaritetit socjalist nderkombiare dhe, se nga rruga qe na e ka tregue Tito s'ka kurfare fuqije qe mund te na shmange, sado qe shpifsat te hertasin ne kupe te qiellit dhe sado qe te jene te rrafinuem.

Na jo vetem qe e denojme qendrimin e heitlle te njerezve udheheqsa te popujve vllazen te Hungaris, te Rumanis dhe te tjereve, por jemi t'hellesisht te bindun se ata jane n'interese vetem t'anmiqeve t'one te perbetueme, imperjalistave anglo-amerikan. Per kete arsye i ftojme te gjitha klasat puntore simotra dhe te gjithe njerzit punues te te gjitha vendeve qe mos t'i lejojne keto udheheqsina me i sulmue, keshtu pa kurfare pergjegsije dhe pa mendue fitoret e luftes s'one te perbashket kundra fashizmit, mos t'i lejojne me minue vllaznimin e bashkimin e vendeve t'ona, me minue frontin anti-imperjalist dhe socjalist.

Pergjegja ma e mire e te gjitha ketyne shpifjeve asht dhe do te jete perforcimi i punes ne kolektiva, sipermarje dhe institute per kryemjen e detyrave te planit t'one pesvjeçar.

Rroftë Komiteti Qendruer i Partis Komuniste te Jugosllavis me shokun Tito ne krye!

Rroftë Partija Komuniste e Jugosllavis!

Rroftë populli punues i Jugosllavis, i cili lufton per socjalizem!

Rroftë vllaznimi e bashkimi i popujve t'one!

Rroftë Bashkimi Sovjetik me shokun Stalin ne krye!

Per me e shpejtesue ndertimin e shtepijave kooperative duhet me e organizue punen ma mire dhe me e zgjidhe problemin e fuqis puntore

Ne Krahinen t'one jane tue u-ndertue 174 shtepi kooperative. Ne rrethet ku jane angazhue ma mire si organizatat e Partis ashtu dhe ato te Frontit popullor, puna asht tue u-zhvillue me sukses si p. sh. ne rrethin e Gjakoves, Gilanit, Prishtines, Mitrovices e Pejes. Deri tash jane mbrijte rezultate ma te mira ne rrethin e Gjakoves dhe te Gilanit. Mirepo, ne disa rrethe nuk jane mbrrijte rezultatet e dishrueme. Ne rrethin e Podujeves, Ferizajt, Vuçiternes, Kamenices dhe t'Istokut jane ndalue punimit ne disa vende te ndertimit. Nuk jane marre masa me kohe per sigurimin dhe kujtjen e druve, per sigurimin e tullave te nevojshme dhe te materjalit tjeter te ndertimit.

Tue e marre parasysh se gadi i tane materjali kryesuer asht sigurue nga burimet lokale, atehere ka qindron shkaku qe puna per ndertimin e shtepijave kooperative zhvillonet me kaq ngadalsiq. Kjo rrjedhe, ne rend te pare, nga orgnizimi i dobet i punes, e n'anen tjeter nga mos-angazhimi i duhun i drejtorinave per ndertimin e shtepijave kooperative. Per me mujt me e shpejtesue ndertimin, asht e nevojshme qe puna t'organizohet ma mire dhe te zgjidhet problemi i fuqis puntore. Per sigurimin e fuqis puntore nuk jane ba perpjekjet e duhuna. Keshtu per shembull ne rrethin e Podujeves, nuk vazhdojne punimet per ndertimin e kater shtepive per shkak te mungeses se fuqis puntore. Gjithashtu edhe ne rrethin e Kamenices nuk vazhdojne punimet per ndertimin e tri shtepijave kooperative. Edhe ne disa vende ku ka qene e sigurueme fuqija puntore, ajo nuk asht çfrytzue si duhet. Punturit shpesh here kane mungue nga puna; mandej nuk asht punue me normat etj. Per shembull nji muratier ne Dragash ban 0,30 meter kub mur ne dite, ne Prizren 0,53 e ne Peje 0,75 deri 2 meter kub mur. Mandej, çashtjes se kursimit nuk i asht kushtue randesija e duhun nga ana e drejtorinave te ndertimit. Keshtu per shembull ne rrethin e Dragashit ndertimi i nji metre kub mur kushton 597 dinare, te Mitrovice 240, ne Peje 253 e ne Lipjan 170 dinare.

Perveç sa u tha ma nalt, per kryemjen e plote te shtepive kooperative nevojitet sasija prej 4.319.000 tullash. Tue e marre parasysh kohen e shkurte, asht e nevojshme qe kejt problemi t'i kushtohet randesija e duhun e veçanerisht ne rrethin e Pejes, Podujeves, Istokut dhe Vuçiternes, e ndisa rrethe tash po paraqitet edhe çashtja e premjes se landes. Edhe kjo pune duhet t'organizohet sa ma pare. Ketu duhet te japin ndihmen ma te madhe organizatat e Frontit, para te cilave shtrohet detyra qe t'aktivizohen nisit e tyne te punes dhe te ndihmojne sa ma teper per ndertimin e shtepijave kooperative.

Tue marre parasysh se sezona e punerve ndertimore asht kah mbarimi, asht e nevojshme qe organizatat e Partis, ato te Frontit popullor dhe drejtorinat e ndertimit te perpiqen per çfrytzimin e kohes se mire, ne menyre qe te perfundohet me kohe ky aksjon i randesishem.

Ma shum kujdes per kontraktimin e misrit

Per shkak t'angazhimit te pamjaftueshem nuk asht tue u-zhvillue si duhet puna per kontraktimin e misrit. Ka kohe qe çashtja e misrit asht lane mbas dore dhe keshillat popullore ne pergjithesi ende nuk jane angazhue ende aq sa duhet. Ne disa rrethe ku jane ba perpjekje ma te medhaja edhe rezultatet jane ma te kenaqshme. Per shembull ne rrethin e Istokut asht realizue plani i kontraktimit me 51,5 per qind, ne rrethin e Prizrenit me 40,50 per qind, ne rrethin e Pejes me 43,4 per qind., n'ate te Ferizajt me 43,53 per qind. Kurse ne rrethet tjera realizimi i planit asht ka me 18-25 per qind. Deri tash jane mbrrijte rezultatet ma te dobta ne rrethin e Podujeves, Gjakoves, Dragashit, Suharekes dhe te Gilanit.

Tue qene se misri zen vend me rendesi ne fondin t'one te drithit dhe me blemjen e tepricave te tij sigurohet buka e popullsis punuese, asht e nevojshme qe organet perkatese te pushtetit t'angazhohen sa ma teper, e n'anen tjeter aktivistat e organizatave masovike t'i japin çdo ndihme per realizimin e plotë edhe tejkalimin e planit te blemjes se misrit.

(vazhdon prej nr. 145)

Rruga e transformimit socjalist te bujqesis nen udheheqjen e PKJ-

Krijimi i kushteve per kalim ne transformimin socjalist te bujqesis

Çashtjen e transformimit socjalist te bujbesis Partija e parashtron sot si detyre kryesore te veçante, nga nji ane sepse kjo kerkon zhvillimin t'one te matutjeshem ekonomik dhe shoqnor, e nga ana tjer sepse, njikohesisht jane krijue dhe po krijohen kushtet ma te nevojshme, bahen pregatitje ekonomike dhe politike, qe jane te nevojshme per kalimin ne transformimin socjalist te bujqesis. Partija e ka parapa rrugen e zhvillimit, ka punue dhe punon ne krijimin e kushteteve per zgjidhjen e kesaj detyre.

Transformimi socjalist i bujqesis asht proces i vazhdueshem gjate te cilit produktiviteti bujqesuer do te ngrihet prej nji shkalle ne nji tjeter ma te nalte, t'i zhvilloje format e veta organizative dhe katundaret do t'a pranojne punen e perbashket kooperative. Nga ana tjeter, zhvillimi i industris rande, do t'ep mjete per prodhim, bazen materjale per transformimin e bujqesis. Me kete gja do te krijohen mundesi per turmat e katundareve punues qe me frontin e gjane te kalojne ne produktivitetin socjalist te bujqesis, i cili do t'ia hape rrugen zhvillimit te patrazueshem te produktivitetit bujqesuer dhe do t'i sjelle katundit bollek dhe mirqenje.

Cilat jane ato kushte, te cilat e bajne te mundun suksesin e luftes per transformimin socjalist te katundit?

Para se gjithash kjo asht egzistimi i industris s'one socjaliste, e cila asht zhvillue shpejte nen udheheqjen me plan te shtetit popullor. derisa industrija e lehte e furnizon katundin me prodhimet e konsumit te gjane, industrija e rande, sidomos ajo e maqineris e krijon bazen per transformimin socjalist te bujqesis i jep dhe do t'i ape bujqesis, vegla gjithnji e ma teper, mjete, maqina, pleh artificjal, materjal ndertimesh dhe materjale te tjera te nevojshme per perparimin e bujqesis per rekonstruimin e saje teknik. N'industri po bahet edhe pjesa ma e madhe e akumulimit socjalist, nga i cili vijne mjetet per realizimin e transformimit socjalist te bujqesis. Industrija e jone tashma i prodhon te gjitha veglat bujqesore, fillon me prodhue ma qina bujqesore e per se shpejti do te prodhoje edhe traktora. Ajo per se shpejti do te fabrikoje per bujqesi qinda mija maqina fshise, mbjelise, kositse, me mija traktore dhe qinda mija ton plehu artificjal. Edhe sektoret e tjere socjaliste t'ekonomis, sikurse jane sistemi kredituer dhe tregetija, sherbejne si mbeshtetja per transformimin socjalist te bujqesis. Kooperativat katundare te punes mund te sigurojne kredite te nevojshme me anen e bankave kooperative, kurse tregtija shtetnore sherben si ure per shkembimin e mallnave ne mes te katundit dhe qytetit. Likuidimi i kapitalizmit n'industri, tregti, ne sistemin bankar dhe komunikacjon krijon mundesi t'afrimit sa ma te madh ne mes te produktivitetit t'industris socjaliste dhe te bujqesis kooperative dhe ep kushte per transformimin socjalist te bujqesis.

Rol me randesi per kete kane ekonominat bujqesore shtetnore dhe stacjonet bujqesore te maqinave. Ekonominat bujqesore shtetnore, perveç furnizimit te qyteteve industrijale, kane si detyre kryesore me e ndihmue perparimin e produktivitetit bujqesuer. Ato sot perfaqsojne afer 450 prona me ma teper se 300.000 hektare toke te punueme dhe ato rriten gjithnji ne, radhe te pare me pushtimin e siperfaqeve te reja te punueme me anen e punve te permirsimit. Ekonominat bujqesore shtetnore perfaqsojne formen ma te perhtatshme socjaliste t'organizimit te produktivitetit, munden me u sher bye si prona shembullore kooperativave, me dhane shembull organizimi pune, aplikimi te mekanizimit modern dhe te masave agroteknike moderne. Pronat shtetnore u ndihmojne kooperativave me fare, me maqine, me keshillime etj. Stacjonet bujqesore te maqinave jane baze per perparimin teknik te produktivitetit bujqesuer, u ndihmojne kooperativave ne punet ma te randa dhe ma te shpejta, sikurse jane lavrimi, thyemja, korrja dhe fshimja. Nga ana tjeter shtepijat kooperative, si qendra ekonomike kulturale te katundit fillojne me luejte dhe do te luejne rol te randesishem ne ngritjen ekonomike dhe kulturale te katundit. Pronat bujqesore shtetnore, stacjonet bujqesore te maqinave shtepijat kooperativat e tashme katundare te punes, si edhe format e tjera te kooperativave bujqesore ia hapin rrugen transformimit socjalist te bujqesis.

Nji prej kushteve kryesore per kalimin ne transformimin socjalist te bujqesis asht masovizimi dhe aktivizmi i kooperativave te tashme bujqesore, si edhe lidhja gjithnji ma e gjalle e kooperativave bujqesore me sektorin socjalist t'ekonomis. Mandej, ketu vjen furnizimi i elementave kapitalista ne katund dhe shtymja e tyne nga pozitat ekonomike ne katund. Katundarija punuese me ndihmen e klases puntore dhe te Partis, i ka sigurue vehtes udheheqjen ne katund, ne kooperativa dhe ne pushtetin popullor.

Ajo ka pozita, nga te c... mundet me e vazhdue luf... me sukses kundra elemen... te kapitalista, te cilet n... pajtohen me transformir... socjalist te bujqesis.

Disa pohojne se na m... mundemi me fillue me p... fshimjen e katundit ne ude... min e socjalizmit pa nacjo... lizimin e tokes. Shoku Kid... ne referatin e vet te mbaj... ne Kongresin e Peste e tre... pathemelsin e ketij pohimi e... provoi se na me nji varg m... sash, sidomos ne kufizir... dhe ndalimin e shit - blerj... se tokes, ne ket, perjudhe... zhvillimit, mbrrijme kryesi... ate qe asht mbrrijte me d... retin mbi nacjonalizmin... BRSS - pengojme forcimi... elementave kapitalista... blemjen e tokes.

Egzistojne edhe kushte... tjera gjithashtu te randesi... me per kalimin ne transfo... min socjalist te bujqesis. K... jane: perforcimi i pusht... populluer ne katund, ne... cilin rolin udheheqes e k... katundaret e vorfen dhe... mesem, aleanca e katund... ne klasen puntore qe... perforcue gjate luftes dhe... te rindertimit; puna organ... tive dhe puna tjeter e P... ne katund, forcimi i Fr... populluer ne katund m... udheheqes i Partis Komun... ne Frontin Populluer etj.

Asht e nevojshme me... dhe me dijte me i çfryt... te gjitha keto kushte... mundesina, te cilat jane k... tashma per transformim... bujqesis, e gjithashtu me lu... kundra ketyne te metave... besinave, te cilat i ngusht... keto kushte. Mbrapambet... disa krahinave t'ona ne... per transformimin soc... te bujqesis, qendron ne f... qe nuk jane çmue dhe ç... zue mjaft kushtet dhe m... sit e tashme.

Keshtu, Partija e jone... politiken e vet ka krijue k... te ekonomike dhe poli... fillestare per transform... socjalist te bujqesis.

Ndepermjet kursesh po sigurohen kuadra t'afta per tregtin t'one socjaliste

Gjate ketij vj ti, ne Krahinen e Kosoves e Metohis jane ba mjaft perpjekje n'aftesimin e kuadrit te ri tregtar. Ne dhete kurse tremujore per puntoret e praktikuem ne tregti jane aftesue 973 ndjeksa prej te gjitha vendeve te Kosmetit, prej te cileve 436 shqiptar dhe shqiptare. Keto kurse jane mbajte ne Prishtine, Peje, Mitrovice, Prizren, Ferizaj dhe Gilan. Suksesi i pergjithshem nder kurse ka qene shum i mire. Ne kurset katermujore te natës per puntoret e praktikuem ne tregti, te cilet jane mbajte ne Prishtine, Mitrovice dhe Prizren jane aftesue 100 persona, prej te cileve 49 jane puntore shqiptare. Kurset gjashtmujore ne Gilan, Lipjan, Vuçiterne, Gjakove dhe Ferizaj nuk kane tregue rezultate te mira. Ato kane fillue punen me gjithsejt 143 ndjeksa. Por keshillat popullore i rrethit ne Gilan, Gjakove, Ferizaj dhe Vuçiterne nuk si kane kushtue kujdesin e duhun ketyne kurseve, por kane lejue qe mbas tre muejve t'a ndalojne punen, e mbi ket gja nuk e kane ba me dije Drejtorate e tregtis te Keshillit Ekzekutiv Popullor Krahinuer per Kosmet. Vetem kursi ne Lipjan e ka krye punen si duhet. Prej kurset ne ket kurs i kane kalue 18 ndjeksa me sukses e pergjithshem shkelqyshem.

Ne kurset kooperativave, te cilet jane mbajte ne Prishtine, Prizren, dhe Peje, jane aftesue 183 udheheqsa te kooperativave bujqesore, prej te cilve 60 jane shqiptare.

Ne seminarin dhete - ditesh per evidentista, i cili asht mbajte ne Prishtine, jane aftesue 95 evidentista prej te gjitha vendeve te Kosmetit, te cilet me nji here jane shperndane ne detyret pergjegjese neper sipermarrjet tregtis... keshillave popullore te rretheve.

Ne kursin katermujuer te konta... tit uniform, i cili e ka perfundu... e vet kah fillimi i ketij vjeti, ja... sue 51 persona per llogarilare, ... cileve 3 jane shqiptare.

Kursi katermujuer i kontabilit... form ne Peje ka fillue nga nona... korrik. Kursin e ndjekin 53 ... prej sipermarrjeve te ndryshme ... te te Kosoves e Metohis. Mesim... ne kete kurs jane profesora... nikej ekonomike, e drejtori i tek... asht njikohesisht drejtori i kurs... sistat jane te vendosun mire ne... nesat private ne qytet, perveç ... cilet jane te vendosun n'int... teknikumit ekonomik, per arsye ... permarrjet qe i kane dergue ... nuk na paguejne rrogat. De... Drejtorati i Tregtis i Keshillit ... tiv Populluer Krahinuer ka ... disa here, keshillat popullore ... ve ne Podujeve, Peje, Rahovec, ... Lipjan dhe Ferizaj nuk kane ... masat e nevojshme qe sipermar... teritorit t tyne t'ia u dergoj... personave, qe i kane ... kurs.

Tash ne te kater qytetet e ... do te fillojne nga puna kurset ... per puntoret e praktikuem ... Asht parapa qe ne keto kurse ... fshihen te gjithe ata te cilet ... ne tregti, e nuk kane kalue ... per kurset pergjegjese, si dhe ... tore te tij. Numri i pergji... ndjeksave te ketyne kurseve ... 500. Prej tyne 58 do t'aftes... pune ne sipermarrjet grumbu... ne kooperativat bujqesore te ...

Arsim e kulturë

Nga konferenca e referentave t'arsimit per vazhdimin e likuidimit t'analfabetizmit

Ne Prishtine asht mbajte konferenca e referentave t'arsimit te te gjitha rretheve dhe detyreve te Krahines s'one ku, muerr pjese edhe pergjegjesi i arsimit per Kosmet, shoku Xhavit Nimani. Ne kete mbledhje shoku Xhavit i vuni ne dukje te metat e deritashme ne punen e pregatitjes se fushates kundra analfabetizmit.

Si rreth ma i mire asht dalue ai i Pejes, i cili e ka ba organizimin ma te mire ne Krahine si ne formimin e komisjoneve per likuidimin e analfabetizmit ashtu dhe per regjistrimin e analfabeteve.

Mbas diskutimit, ku muerren pjese gadi te gjithe te pranishmit, te cilet i vuen ne dukje rezultatet e mira dhe te metat shoku Xhavit dha udhezime per punen e ardheshme. Detyret themelore qe puna te shkoje si duhet jane riorganizimet e komisjoneve te rretheve per likuidimin e analfabetizmit si edhe formimi i komisjoneve te keshillave te vendit dhe te katundeve, te cilat do t'a udheheqin punen gjate fushates dhe te pregatitjeve ne teren. Keto komisjone duhet me i zgjedhe ne konferencat e katundeve dhe te keshillave te vendeve, te cilat do te jene pergjegjese per organizimin sa ma te mire te punes. Pa nji pune te ketille nuk mund te kryhen pregatitjet. Komisjonet e katundeve duhet te kontrollojne regjistrat e analfabeteve, tue pase kujdes qe ne to te perfshihen te gjithe analfabetet prej 15-45 vjeç. Kontrollimi duhet te bahet pa u-bazue ne regjistrimet ireale te deritashme, mbasi ato nuk i kane pase perfshie te gjithe analfabetet - gja qe asht provue ne nji pjese te madhe te regjistrimeve qe jane krye tash rishtasi.

Seksjonet e arsimit dhe komisjonet per likuidimin e analfabetizmit duhet t'u ndihmojne te gjitha komisjoneve te keshillave te vendeve dhe te katundeve per pregatitjen e te gjitha puneve, keshtu qe çdo kurs te filloje nga puna rregullisht me 1 tetuer. Perveç regjistrimit, keshillat dhe komisjonet duhet me i gjete me njihere udheheqsat e kurseve si edhe lokalet per to. Ato katunde dhe keshilla vendit, te cilat nuk kane nji numer te mjaftueshem udheheqsash per kurse, duhet me u-kujdesue per me caktue te rij ose te reja, te cilet mund t'aftesohen neper kurse si udheheqsa. Duhet pase ma teper kujdes per gjetjen e udheheqsave per kurset ne gjuhen shqipe, mbasi per ato paraqitet problemi ma i veshtire. Komisjonet e rretheve, me ndihmen e organeve te pushtetit popullor duhet t'i sigurojne tabelat e medha. Drute duhet t'i sigurojne komisjonet e keshillave te vendeve e te katundeve, tue pase ndihem te plote prej organizatave te Frontit popullor. Komisjonet e qyteteve dhe te reoneve duhet t'a parashtrojne qysh tash nevojen e sigurimit te druve para keshillave te qytetit. Keshillat e vendit duhet te bajne kerkesen e sakte te voj-gurit nga komisjonet e rretheve, por duhet pase kujdes qe te perdoret vetem per kurse.

Perfundimet e provimeve private te kandidatve mesues ne gjimnazin e Prishtines

Ne Prishtine, perveç kurseve tjera ka qene hape edhe kursi per mesuesat qe kane pase ngele me dhane provime private nder klaset e I-re, te II-te e te III-te te gjimnazit. Qellimi i hapjes se ketij kursi ka qene qe atyne mesuesve t'u epej mundesija e pregatitjes ma te mire ne dhanjen e provimeve. Puna e rregullt ne kurs zgjati ma teper se pese jave. Kandidatet ne pergjithesi nuk kane tregue vullnet aq sa pritej prej tyne. Ndoshta deri diku kane ndikue nder'ta edhe mungesa e teksteve dhe e dispensave, por kjo mungese ka qene edhe per te tjeret qe dale me suksea.

Nder 15 kandidatet e
ses se I-re gjimnaz kan
lue ne riprovime 12, ku
kane ngele per ne vi
ardhshem. Nder 17 kan
te klases se II-te kane
5, ndersa 6 kane mbet
ne sesjonin e kallnorit,
tjere per ne vitin e ardh
Nder 37 kandidate te
se III-te, kane kalue m
ses 11. Per ne sesjonin
norit kane mbete 17 dh
tjere per ne vitin e ardh

Asht konstatue nji m
se edhe ne komisjonin
vues: ka ndodhe qe n
ose dy lande pyetjet n
vim jane ba vetem pr
profesorit, keshtu qe
datet jane çmue vete
nji note, ndersa po t'u
dhane atyne dy ase tri
— ashtu si asht e ligj
— mund te kishte pro
tet qe ndonjeni prej te
tunvet edhe te kalonte.

Nga BRSS

Automotosport ne kolhozet e Turkmenistanit

ASH-HABAD:

Klubi automotociklistik i komitetit republikan per fiskulture e sport ka organizue bazen levizese te mesimit per pregatitjen e motociklistave dhe automobilistave ne kolhoze. Nji muej e gjyse ka punue kjo baze ne artelin — „Jalkim", te rejonit t'Ashhabadit, ku jane pregatite 33 motociklista.

Kolhozistja Enegjan Kandijeva, e cila ne ket kurs ka mesue motociklizmin, ka fitue vendin e pare ne garat per kompjanatin e RSS te Turkmenistanit. Rrugen prej 100 kilometrash ajo e ka krye ne motocikleten e tipit „Moskva" per nji ore, 46 minuta e 14 sekonda.

Ma se nji miljon studenta te ri

MOSKE:

Me 1 shtatuer n'institutet dhe n'univerzitetet e Bashkimit Sovjetik ka fillue viti i ri shkolluer. Ne shkollat ditore, te nates dhe n'ato me korespondence jane regjistrue ma se 1 miljon stundenta. Ne shkollat e nalta sovjetike, ne ket vjet jane regjistrue ma shum studenta se ne te gjitha vendet europjane. Ket vjet ne BRSS fillojne nga puna 20 institute dhe universitete te reja. Ne Azin Qendrore, ne Transkaukazi dhe ne Cizbaltik jane hape shkolla te reja te nalta. Ne qytetet e ndryshme te Bashkimit Sovjetik kane fillue nga puna 12 institute te reja pedagogjike per gjuhe te hueja.

Tetdhete miljon tekste per shkollat fillore e te mesme

MOSKE:

Sipermarrja e botimeve per mesim e pedagogji e ministris s'arsimit te RSFSR, ket vjet e ka regullue shum ma mire botimin e librave per shkollat fillore, shtatvjeçare dhe te mesme. Shitja e librave shkollore ka fillue me 15 gusht te ketij vjeti. Deri me 26 gusht kane dale 77.828.000 kopje librash shkollore prej 80 miljonesh, librat e tjera shkollore kane dale nga botimi ne fillim te shtatorit. Disa nga keto i jane neshtrue kritikes se shtypit sovjetik e jane perpunue ne nji mase te dukshme. Perveç 80 miljone librash te reja shkollore, nxanesit kane me muejte me çfrytezue edhe disa dheta miljone libra te leteratyres shkollore, te cilat jane botue ne vjetet e maparshem.

Gara ne minjer „Kosova" ne nder Kongresit te I-re S.U. te Jugoslla

Per ndere te Kongresit
te Sindikatave t'Unjisueme
gosllavis puntoret dhe nep
minjeres se qymyrit „Koso
ne marre detyrime te perf
ta dhe individuale. Ne p
garave asht parapa: plotsi
tyrave te prodhimit per
qind, rritja e efektit te pu
20 per qind, pakesimi i m
ve te pa-arsyshme prej 38
qind permiresimi i kualitet
dhimit per 15 perqind, pa
shpnezimeve te prodhimit p
qind dhe organizimi i ku
minatore dhe te kursit pe
ren e pergjithshme per
ne te cilat do te perfsh
kursista.

OBILIÇ:

N'Obiliç asht mbajte an
e jashtezakonshme e koop
bujqesore te vendit. N'a
jane pranue nizanit rregu
reja, asht zgjedhe dreitor
dhe jane formue te gjith
llat. Tash bahet regjistrim
tarve te rij.

Sistemi kolhozjan e ka likuidue mjerimin dhe vorfnimin ne katund

Qysh ne vjetet e para te pushtetit sovjetik, neper katunde u-linden kolhozet dhe sovhozet. Ato kane qene shkolle dhe shembull i bujqesis se gjane socjaliste. Partija bolshevike i ka kushtue kujdes jashtzakonisht te madh zhvillimit te tyne. Lenini ka predikue se ekonomit e vogla katundare nuk mund te ndahen nga vorfnija, prandej nevojitet me kalue ne sistemin e punimit kolektiv, te pajisun me veglat ma te persosuna teknike. Por, atehere nuk ishin pjeke ende kushtet per te hye katundaret e vorfen dhe te mesem ne sistemin kolektiv.

Parakushtet e nevojshme per kolektivizimin masovik te bujqesis — e ne baze te kesaj — me likuidue kulaket, kane qene krijue me punen e deri atehershme te partis Bolshevike, nen udheheqjen e Stalinit. U krijue industrija socjaliste, e zoja me armatose bujqesin me traktora, kombajna dhe me maqina tjera te komplikueme bujqesore. Zhvillimi i kooperativizmit bujqesuer i mesoi katundarit me punue kolektivisht dhe me udheheqe. Prej vet punes nder kolhoze dhe sovhoze, katundaret jane binde se perdorimi i sistemit t'ekonomive te mdhaja socjaliste asht i mundun dhe i dobishem. Ketu u-forcue sistemi kolhozjan dhe sovhozjan, i cili mbrriti me zavendesue sistemin e kulakeve ne prodhimin e drithit.

Kah mbarimi i vjetit 1929, ne jeten e katundareve shenohet nji kthese e madhe. Ne kolhoze hyejne, jo vetem katundaret e vorfen, por edhe ata te mesmit. Kolhozet u-krijuen ne baze te parimit te hyemjes me deshire. Inspiruesi, organizuesi dhe udheheqesi i levizjes kolhozjane asht Stalini.

Hyemja masovike e katundareve ne kolhoze bani te mundun te kalohet nga politika e kufizimit dhe te ngushtimit te kulakeve, n'ate te likuidimit te tyne si klase, ne baze te kolektivizimit te plote. Kulakeve u asht marre toka, bagtit, maqinat me gjithe inventar dhe te gjitha keto iu dorzuen kolhozeve posa te hapuna. Kulaket po mprohshin te deshpruem. Partija bolshevike e theu rezistencen e kulakeve dhe likuidoi agenturen e tyne trockiste-buhariniste, e cila i perkrahte kulaket ne luft-n e tyne kundra socjalizmit. Ki sa çfrytezuese, perkah numri—klasa ma e madhja e kulakeve — u — likuidue.

Likuidimi i kulakeve si klase çfaqet si nevoje e domosdoshme per kolektivizimin asht kushti ma i randerishmi per triumfin e sistemit kolhozjan. Ky ka qene kthese revolucjonare perkah rrjedhimet, i njajte me kthesen revolucjonare te 1917. Triumfi i socjalizmit ne bujqesi u-realizue qind per qind. Ne katundarin kolhozjane pushteti sovjetik fitoi mbeshtetje te forte.

Triumfi i sistemit kolhozjan ne BRSS likuidoi mundesin e ndamjes se katundaris ne katundare te vorfen, te çfrytezuem dhe ne kulake — çfrytezuesa, gja qe nji here e pergjithmone e likuidoi mjerimin ne katund.

Sistemi kolhozjan shpetoi nga vorfnija dhe çfarosja e plote materjale, shpetoi nga robnimi i kulakeve se paku 20 miljone katundare te vorfen, tue u hape rruge drejte mireqenjes dhe tue ua forcue besimin ne t'ardhmen.

Shteti sovjetik u ndau kolhozeve falas pasuni te mdha toke per me i çfrytezue, derisa te jete jeta. Shkalla e sigurimit t'ish katundareve te vorfen dhe te mesem — tash te bashkuem ne kolhoze, ne krahasim me gjendjen e tyne para revolucjonit, asht trefishue. Pushteti sovjetik per bujqesin ka shpenzue me miljarda rubla. U-hapen mija stacjonesh te maqinave — traktorave qe dhane mundesin e mekanizimit te shumices se punimeve te kolhozeve. Nder kolhoze u-vue ne perdorim agroteknika moderne, perdoreshin shum plehnat kimike. Siperfaqet e tokes se lavres u-zgjanuen. Toka filloj me prodhue ma teper, gjithashtu edhe bagtija.

Me ngritjen e bujqesis u-shtuen edhe t'ardhunat e kolhozjaneve, si ne natyre ashtu edhe ne te holla. Qysh ne ditet e para te jetes kolhozjane prej kolhozeve filluen me nxjerre shum ma teper gjana ushqimore dhe te holla se sa kane muejte me nxjerre prej ekonomive te tyne te vorfuna, jo vetem puntoret, perpara bujqesis nder katundaret e vorfen, por edhe katundaret e mesem qe kishin hye ne kolhoze.

Para se te plaste lufta, ka pase me miljona familjesh — hyn ne kolhoze, qe po fitojshin 500-1500 pudi (pudi = 16,38 kg.) drith, ne krahinat e pasuna me drithna dhe dheta mija rubla t'ardhuna nder vende ku prodhohet pambuku, kallami i sheqerit, perime, peme si edhe nder ato vende te pasuna me bagti. Kolhozjanet u pajisen me çdo gja. Pasunite kolhozjane po shtoheshin dita dites. Prej vjetit 1923-1940 fondet e kolhozeve u-shtuan prej 80,9 miljonash ne 21 miljarde rublash. T'ardhunat e te hollave ne vjetet 1932 deri me 1939 u-shtuen prej 4,6 miljardave ne 18,3 miljarda rubla. Me gjithe rreziqet e mdhaja te luftes, kursimet e te hollave te kolhozeve per nevoja t'investimit te kapitalit, ne vjetet 1941-1944 u-shtuen 3,8 here ma teper. Vetem puna kolektive ne baze te pronesis shoqnore te mjeteve te prodhimit ka muejte me i sigurue — dhe ka sigurue katundaris punuese mireqenjen dhe jeten e lumtun.

Krahas me mireqenjen,
ra ka depertue thelle ne k
Analfabetizmi u-likuidue
katunde jane ngritje klub
lla, biblioteka, spitale, fo
kopshtije per femije, thea
elektrifikimin, ne jeten e
shme te kolhozjaneve ka
ne perdorim radjoja dh
maja. Kane mbrri kuad
inteligjenca katundare.
katundit u-ba njisoj me
qytetit.

Pushteti sovjetik u ka
mundesi me miljona njer
vorfen, te cilet deri atehe
dojshin se si me u-pre n
vedi, dhe katundareve te
per te cilet pllugu ka q
gja luksi, sot po bahen
bujqesis ma te mekanizue
per kah aftesija furnizu
te forte ne bote. Nder k
katundaret çfaqen aftesi
lentin e tyne qe para an
mund te shpreheshin, ne
tet e ekonomis se vogel,
fen; te randuem me m
vorfnimin, me mjetet p
teknike dhe çfrytezimi
e kulakeve. Nga rradhe
mave popullore linden o
esa te shkelqyeshem te
kolektive, mjeshter te ko
begatshme. Ne periudhe
nit pesvjeçar te n
(1946-1950), bujqesija
jo vetem qe do t'a mbrr
llen e prodhimit t'pa
te landeve te para, po
tejkaloje, e njiheri do t
lohet edhe shkalla e pa
mireqenjes se kolhozjan

Java e ndertimit te rrugeve-perforcon jeten dhe zhvillimin e drejte ekonomik te Vendit t' one

Me qellim te permiresimit te gjendjes se rrjetes s'one te rrugeve, Ministrija e komunikacionit ka shpalle „javen e ndertimit te rrugeve" ne kohen prej 19 deri me 26 te ketij mueji inkluziv.

Gjate „javes se rrugeve" asht e nevojshme me zhvillue garat e pergjithshme t'organizueme dhe me plan ne pune per meremetimin dhe rueitjen e rrugeve t'ona me pjesemarrjen masovike te te gjitha organizatave masovike, sidomos te sindikatit, te rinis, FAG-ut, sipermarrjeve ndertimore, me anen e Frontit Popullor, dhe ne mbeshtetjen e bashkpunimin e plote te pushtetit popullor.

Pregatitjet ne lidhje me javen e rrugeve po bahen ne gjithe Krahinen e Kosmetit, por jo gjithkund ne masen e duhun, sikurse asht e nevojshme. Ne rrethet e Llapit, Sitnices, Vuçiternes dhe Gillanit ende nuk i jane pervesh kesaj pune seriosisht, keshtu qe mos suksesi i javes se rrugeve ne keto rrethe asht i aferi ne qofte se nuk merren masat ma efikase per qellim te kryemjes se pregatitjeve te nevojshme si ne drejtimin agitacjono-propagandistik, gjithashtu edhe n'ate organizacjono-teknike operativ.

Ne te gjitha rrethet e tjera pregatitjet bahen ma mire. Jane ba planet e punes per javen e rrugeve, dhe te gjitha organizatat masovike jane njoftue mbi kete akcion, por ende s'jane kujdesue sa duhet qe te ia spjegojne popullit randesin ekonomike te meremetimit dhe te rueitjes se rregullte te rrugeve, dhe s'jane lidhe gjithkund sa duhet me pushtetin popullor dhe me organet eksperte te komunikacjonit per qellim te kryemjes sa ma te sukseseshme te detyrave konkrete, te cilat paraqiten ne javen e rrugeve.

Keshillat popullore te rretheve dhe organizatat masovike te Kosmetit duhet qe me nji here t'i zhdukin te gjitha keto leshime e mungesa, e te tjerat si keto dhe, qe t'ia fillojne aktivisht punes per suksesin e plote te javes se rrugeve, pse prej rueitjes se rregullte te tyne mvaret zhvillimi i drejte i jetes dhe i zhvillimit t'one ekonomik.

Asamblet' e kooperativave bujqesore ne Podujeve

Ne keshillin e vendit Orllan dhe ne keshillin e vendit Krpimei,rrethi'i Llapit, jane mbajte asamblet'e jashtzakonshme te kooperativave bujqesore. N'Orllan kane qene te pranishem 450 kooperativista e ne Krpimei 300. Nder asamblena, perveç keshillave per elektrifikim jane formue te gjitha keshillat tjera. Asambleja n'Orllan ka qene organizue mire e n' asamblen ne Krpimeje nuk kane marre pjese aq shum. Per organizimin e dobte t'asambles ne Krpimeje, ne rend te pare asht pergjegjes Bashkimi i rrethit te punes. Keshilli drejtues i Bashkimit te rrethit te punes deri me 11 shtatuer, don me thane deri perpara vet asambles nuk ka mbajte asnji mbledhje mbi çashtjen e riorganizimit te kooperativave. Vetem ne mbledhjen e 11 shtatorit jane paraqite detyrat konkrete ne lidhje me pregatitjet per mbajtjen e asambles. Planin e mbajtjes s'asambleve, Bashkimi i rrethit te punes nuk e ka paraqite realisht. Asamblete jane caktue ne ditet e tregut, kur shumica e madhe e katundarve drejtohen per ne treg ne Podujeve. Ne Podujeve asht caktue asambleja ne te njajten dite kur mbahet edhe asambleja e rregullte e Keshillit Popullor te rrethit eti.

Gjithashtu asht konstatue se keshillat e FAG-ut dhe te Rinis popullore nuk i kane ndihmue edhe aq Bashkimet e rrethit te punes ne pregatitjet per riorganizimin e kooperativave te vendeve. Regjistrimi i grave dhe i te rive ne kooperativa nuk asht praktikue si duhet. Numri ma i madh i te rive dhe aktivistave gjindet ne teren per çashtjen e zgjedhjes se delegatve per Kongresin e IV te Rinis Popullore te Jugosllavis, e nikoqesisht kishin te mueite me ba pregatitjet edhe per mbajtjen e asambleve te kooperativave te vendeve.

Sukseset e para te brigades se Frontit „Ramiz Sadiku" ne rrethin e Pejes

Brigada e Frontit „Ramiz Sadiku" asht tue punue ç'prej formimit te saj, ne pyjet e Rugoves. Me gjithse pjestaret e kesaj brigade merren per here te pare me ket lloj pune, dita me dite jane tue korre sukses gjithnji ma te mira. Deri tash jane pre 1000 meter kub lande. Ky sukses asht mbrrijte ne saje t'organizimit te mire te punes dhe vullnetit te forte te pjestareve te brigades.

Kompanija e dyte e brigades shquhet nder te gjitha. Kjo komandohet prej antarit te Frontit popullor Sadri Krahimi nga Strellci i Eperm. Ky, ndonse i shtyem nga mosha, punon me vetmohimin ma te madh dhe e ka fitue dashtunin e te gjithe pjestareve te brigades.

Ma e mira skuader e brigades asht ajo e Dushan Pejiqit. Kjo u ka shpalle gara te gjitha skuadrave tjera rreth tejkalimit te normes ne premjen e landes, rreth mesimit te nji numri sa ma te madh analfabetesh etj.

Individualisht shquhet pjestari i brigades Isuf Rama, i cili e tejkalon normen per çdo dite me 20 perqind.

Gjithashtu dallohet ne pune edhe çeta e Drenices, e cila komandohet prej Rrahim Qerimit. Kjo çete punon ne sharrat me motorra. Me gjithse pjestaret e kesaj çete punojne per te paren here ne ket pune, kane mberrijt me iu perballue veshtiresinave te ndryshme, me e mesue shpejte perdorimin e ketyne sharrave dhe me e tejkalue normen.

Adem Sadiku

Nga situata nderkombtare

Konferenca e perfaqsuesave te kater fuqive te medha mbi kolonit' italjane

Sh. B. A, Britanija e Madhe dhe Franca tentojne qe kolonit t'i ndajne ndermjet vedi

PARIS:

Tas lajmeron se nga qendrimi i delegacjonit te shteteve te Bashkueme t'Amerikes dhe Britanis se Madhe ne konferencen e kater perfaqsuesave te fuqive te medha mbi çashtjen e ish kolonive italjane, shifet kjartazi se Britanija e madhe dhe Shtetet e Bashkueme t'Amerikes nuk pajtohen qe te leshojne nga duert kolonit italjane, te cilat u sherbejne si baza ushtarake strategjike. Delegacjonet e SH. B. A., Britanis se Madhe dhe Frances kane tregue kjartazi se nuk jane te pregaditUna dhe nuk dishrojne t'arrihet marreveshtja mbi vendimin e fatit t'ish kolonive italjane. Ato, me kambe-ngulje kane kerkue qe çashtja e Somalis italjane te ndahet nga çashtja e kolonive tjera italjane dhe pamvarsisht te vendoset, e tue u-mundue qe gjithe punen t'a kthejne ne çashtje t'asaj kolonije, e keshtu te pengojne shqyrtimin e kolonive tjera.

Persa i perket çashtjes se Somalis italjane, Vishinski ka theksue se delegacjoni sovjetik asht i mendimit qe ajo bashke me dy koloni tjera italjane — Eritren dhe Libin duhet te vehen nen mbikqyrjen e Italis. Porse delegacjoni amerikan dhe Frances paraqiti propozimin, i cili parashef ndryshime ne kufijt e Somalis, me kondite qe nji pjese e saje t'i bashkohet Somalis britanike, e n'anen tjeter t'i shtohet nji pjese nga Etiopija.

Tue demaskue kete manevrim me kufijt e Somalis italjane, Vishinski deklaroi se delegacioni sovjetik nuk mund te pajtohet me nji vendim te tille dhe se asht n'interes te marreveshtjes mbi kete çashtje kompromisi te propozimit te ri mbi vendimin e fatit t'ish kolonive italjane. Ne propozimin sovjetik paraqitet qe Libija te fitoje pamvarsin mbrenda 10 vjeteve, dhe gjate kesaj periudhe do t'a drejtojne ate marreveshtja konforme e mbikqyrjes nga ana e organizates te Kombeve te Bashkueme. Persa i perket Eritres, do te marren te njajtat masa, ashtu si per Libin, dhe do t'u sigurohet krijimi i drejtoris demokratike nga perfaqsuesit e banoreve te vendit. Ne dobi t'Etiopis do te bahet nji leshim teritorijal, me te cilin ka per te pase dalje ne dete nepermjet port Asoda.

Delegati amerikan Daglas ka deklarue qe propozimi sovjetik „turbullon". Por me gjithate gjate diskutimit te matejshem nuk asht arrijte asnji marreveshtje, me gjithse ne propozimin sovjetik gati kryekput perseritet propozimi i Sh. B. A., te cilin e ka pase paraqite ne vjetin 1945 ministri i atehershem i puneve te jashtme te Sh. B. A., Beris.

Propozimi i ri sovjetik edhe njihere ka vertetue gatshmenin e delegacjonit te BRSS per zgjidhe ne marreveshtje te kesaj çashtjeje dhe i ka demaskue ate qe kane tentue me u-kifizue nga zgjidhja e fatit t'ish kolonive italjane.

Atentat i pasukseseshem n'antarin e politbyros te KQ te PK te Japonis

TOKIO:

Simbas lajmrimit t'agjensis »Kiodo susin«, n'intervisten qe iu dha perfaqesuesve te shtypit ne qendren e udheheqesis se Partis Komuniste te Japonis, asht diktue tentimi i pasukseseshem i atentatit n'antarin e politbyros te PK te Japonis, Ricu Ito. Perfaqesuesi i organizates reakcjonare »Ris=Cukakesi i ka dhane urdhen puntorit minator, 23 vjeçar Riuzho Asanuma qe te vrase me 7 shtatuer Ricu Iton. Simbas deklarates te Asumit, ai mbas urdhnit ka arrijte ne Tokio me 6 shtatuer, dhe i asht paraqite kryetarit te Komitetit te rejonit te Partis Komuniste te cilit i ka tregue se me çfar misjoni ka ardhe ne Tokio. Asanuma ka vizitue udheheqesin e Partis ne Tokio, e perveç kesaj ka ba edhe pohimin e nevojshem ne polici

Nota e komandanti Sovjetik te Berlinit drejtue komandantit te zones britanike

BERLIN:

Korespondenti i „Tanjugut" njofton:

Komandanti Sovjetik i Berlinit gjeneral-major Kotikov i ka drejtue nji note protestimi komandantit te zones Britanike ne Berlin, gjeneral-majorit Herbert, me rastin e gjakderdhjes ne Brandenburg, te cilen e kane shkaktue elementat nazist ne sektorin britanik te qytetit. Ne note thuhet qe me 9 shtatuer ne mes t' ores 18 e 20 nji grup elementash kriminela, mbas mbarimit te nji demostrates antidemokratike dhe luftenxitese, e cila me lejen e gjeneralit Herbert asht mbajte ne rejonin Tirgargten, tue dhunue monumentin e ushtareve te kuq te rame per çlirimin e Berlinit, ndersa nji grup tjeter kriminelesh ka dhunue flamurin sovjetik, i cili u gjindte ne portat e Brandenburgut. Banditet fashiste - thuhet mandej ne note kane shtie disa plumba ne rojet sovjetike te monumentit, e mandej i kane sulmue policet ne sektorin sovjetik dhe ushtaret sovjetik, te cilet kane pase urdhen qe te vejne rregulle. Ne note theksohet qe keto sulme jane ba ne planin e gjeneralit Herbert, si dhe t'aradhave te policis angleze dhe policis gjermane te sektorit britanik, te cilat kane nxite provokatoret fashist ne vepren kriminale.

Keto ngjarje kane shkaktue zemrim te thelle ne publikun demokratik, i cili nuk dishron qe Berlini te bahet çerdhe e veprimtaris kriminale t' elementave fashist dhe militarist, e cila asht e ndalueme ne vendimet e konferences se Potsdamit. Tue prue protest vendimtar me rastin e ketyne ngjarjeve, gjenerali Kotikov kerkon qe pushteti britanik te denoje provokatoret dhe te marr masat per evitimin e çfardo mundesije qe ngjarje te ketilla te mos perseriten.

KONKURS

Per pranimin e nxanesve ne shkollen e ulte muzikore dhe ne kursin pregatites dyvjeçar.

Drejtorati i Arsimit i Keshillit Popullor Krahinuer dakord me Ministrin e Arsimit te RP te Serbis, hape shkollen e ulte muzikore dhe kursin gatimuer dyvjeçar prane shkollen se muzikes ne Prizren.

Shkolla e ulte muzikore zgjate 6 vjete dhe i ka kto dege:

1. — Dega e vjolines,
2. — Dega e pjanos,
3. — Dega e violinçelit.

Ne shkolle pranohen shqiptare e serb.

Mbassi t'a kene krye kete shkolle, nxanesit mund te vijojne shkollimin ne shkollen e mesme te muzikes, e mandej mund te vijojne edhe n'akademin e muzikes, e cilat pajise me dijen ma te nalte ne degen muzikale.

Per kandidatet qe dishrojne te regjistrohen ne vjetin e pare te shkolles s'ulte te muzikes, d. m. th. te vjetit shkolluer 1948/49, duhet perveç lutjes te taksueme me 10 dinare pulla te shtetit, t'i pletesojne dhe keto dokumenta te bashkangjituna:

1. — Diftesen qe verteton kryemjen e klases se pare te shkolles fillore.
2. — Vertetimin e datlindjes te nxjerrun nga zyra e gjendjes civile.

Njikohesisht me shkollimin ne shkollen e ulte te muzikes nxanesit vazhdojne rregullisht shkollimin ne shkollen fillore e mandej ne gjimnaz.

Perveç kesaj prane shkolles s'ulte te muzikes krijohet edhe kursi dyvjeçar per kengetaret solista, kontrabas, harfa dhe per instrumentat kryese (fyell, klarinete, fageto, rrog, trumpete eti.).

Per regjistrimin ne kursin pregadites dyvjeçar asht mire qe kandidatet te kene nga nji klase te gjimnazit.

Kandidatet te cilet dishrojne qe te regjistrohen ne kursin pregatimor dyvjeçar te kangeve solo nuk duhet te jene ma te vjeter se 22 vjeçe, e kandidatet qe dishrojne me u-regjistrue ne kursin per instrumenta kryese nuk duhet te jene ma te ri se 15 vjeçe.

Kandidatet e kursit pregatimuer dyvjeçar duhet te paraqesin lutjen te taksueme me 10 dinare pulla te shtetit dhe sa vijon:

1. — Diftesen qe verteton kryemjen e klases se fundit te shkolles fillore ose te gjimnazit.
2. — Vertetimin e datlindjes nga zyra e gjendjes civile.

Si per nxanesit e shkolles s'ulte te muzikes ashtu edhe per nxanesit e kursit pregatimor dyvjeçar qe nuk jane nga Prizreni do t'iu sigurohet banesa dhe ushqimi pa pagese.

Drejtorati i arsimit i KPK pranon lutjet prej 5 tetorit te vjetit 1948, kurse provimet e pranimit si per kandidatet e shkolles s'ulte te muzikes, ashtu edhe per kandidate per kursin pregatimuer dyvjeçar do te bahen prej 8 deri me 16 tetuer te ketij vjeti, ne keto qendra:

Per kandidatet nga rrethete Pejes, Istokut, Gjakoves dhe qytetit te Pejes provimet do te bahen ne Peje me 8 tetuer te vitit vazhdues.

Per kandidatet nga rrethet e Zveçanit, Vuçiternes, Drenices dhe qytetit te Mitrovices, provimet do te bahen ne Mitrovice me 10 tetuer te vjetit vazhdues.

Per kandidatet nga rrethet e Prizrenit, Rahovecit, Suharekes Dragashit dhe qytetit te Prizrenit provimet do te bahen ne Prizren me 16 tetuer te vjetit vazhdues.

Per kandidatet nga rrethet e Ferizajt, Gillanit dhe Kamenices provimet do te bahen ne Ferizaj me 14 tetuer te ketij vjeti.

Per kandidatet e rretheve te Podujeves, Liplanit, Prishtines dhe qytetit te Prishtines, provimet do te bahen ne Prishtine me 12 tetuer te ketij vjeti.

Kandidatet duhet qe ne daten e caktueme per provimet e pranimit te paraqiten ne seksjonin e arsimit ne qendren e caktueme.

Kandidatet te cilet ne provimin e pranimit do te fitojne, do te lajmerohen per daten e regjistrimit.

Nga zyra e Drejtoratit t'Arsimit te KPK Prishtine

Botimi i Keshillit Krahinuer te Frontit popullor—Sipermarrja per shtyp dhe botime "Miladin Popoviq„ Prishtine.
Pajtimet ne fletoren i pranon: Administrata dhe ekspedicioni. Numri i çekut 900838.